

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie

- proiect -

Având în vedere faptul că asigurarea RCA are un caracter social cu un risc de concentrare foarte mare de piață care poate afecta un număr de peste 6 milioane de beneficiari de contracte de asigurare este necesar introducerea unor măsuri de dispersie a riscului care să conducă la modificarea comportamentului asiguraților de a alege asiguratorul RCA pe criterii de preț, luând în considerare necesitatea asigurării unei protecții reciproce a rezidenților unui stat în calitate de vizitatori într-un alt stat, ca BAAR să poată încheia acorduri de reciprocitate și cu organisme similare din state terțe, astfel încât persoanele fizice și juridice rezidente în state terțe să beneficieze de garanția BAAR, pe baza încheierii unor astfel de acorduri, întrucât toate aceste aspecte vizează interesul public, constituind o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, impunându-se adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență pentru protejarea intereselor asiguraților, se propune modificarea și completarea prevederilor Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. - Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 431 din 12 iunie 2017, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, după punctul 12 se introduce un nou punct, punctul 12¹, cu următorul cuprins:

„12¹ conflict de interese – un complex de circumstanțe care poate conduce la obținerea, în mod injust, a unui folos de natură financiară sau de orice altă natură pentru mandatar sau cesionar, prin exercitarea de către acesta a unei influențe directe și/sau indirecte asupra costurilor de reparare

a prejudiciului și/sau costurilor privind închirierea de autovehicule care să mărească nejustificat nivelul despăgubirii acordate de asigurător;”

2. La articolul 2, punctele 17 și 19 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„17. *decontare directă* - serviciul auxiliar de asigurare constând în acoperirea daunelor propriilor asigurați, care se contractează obligatoriu de către asigurător, respectiv asigurat;

19. *mandatar* – orice persoană fizică sau juridică împuternicită în condițiile legii să reprezinte interesele mandantului, respectiv ale persoanei prejudiciate, în raporturile acesteia cu asigurătorul RCA și cu unitatea reparatoare auto, cu evitarea conflictului de interese;”

3. La articolul 2, după punctul 23 se introduce un nou punct, punctul 23¹, cu următorul cuprins:

„23¹. *preț de referință* – prețul orei de manoperă mediu practicat de către unitățile reparatoare auto în cazul reparațiilor de vehicule sau, în cazul înlocuirii temporare a vehiculului avariat sau a despăgubirii pentru lipsa de folosință, prețul mediu practicat pe piață de către operatorii economici care desfășoară activități de închiriere autovehicule fără șofer cu plata anticipată a prestației contractate.”

4. La articolul 2, punctul 26 se modifică și va avea următorul cuprins:

„26. *unitate reparatoare auto* – persoană juridică care are în obiectul de activitate executarea de lucrări de întreținere și reparație a vehiculelor și este autorizată pentru aceste activități; pentru reparațiile efectuate pe teritoriul României autorizația este eliberată de către Regia Autonomă „Registrul Auto Român”, denumită în continuare RAR, conform legii, care are obligația publicării și actualizării pe site-ul propriu a listei unităților reparatoare autorizate, precum și activitățile pe care acestea sunt autorizate să le desfășoare;”

5. Alineatul (1) al articolului 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul persoanelor juridice, contractul RCA se încheie pe o perioadă cuprinsă între o lună și 12 luni, multiplu de o lună, în funcție de opțiunea asiguratului.”

6. După alineatul (1) al articolului 5 se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul persoanelor fizice, contractul RCA se încheie pe o perioadă de 6 luni sau de 12 luni, în funcție de opțiunea asiguratului.”

7. Alineatul (2) al articolului 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și alin. (1¹), contractul RCA se poate încheia pe o perioadă mai mică de o lună în următoarele situații:

a) pentru vehiculele înmatriculate/înregistrate în alte state membre ale Spațiului Economic European și Confederației Elvețiene pentru care se solicită asigurarea în vederea importului în România, pe o perioadă de maximum 30 de zile de la data dobândirii proprietății, dovedită cu documente justificative;

b) pentru vehiculele destinate exportului, pe o perioadă de maximum 30 de zile;

c) pentru vehiculele care se autorizează provizoriu pentru circulație, pe perioade de 30 de zile, dar cumulată nu mai mult de 90 de zile.”

8. La articolul 11 alineatul (2), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) prejudiciu reprezentând consecința lipsei de folosință a vehiculului avariat, inclusiv înlocuirea temporară a vehiculului, la solicitarea persoanei prejudiciate; despăgubirea pentru lipsa de folosință poate fi încasată la cerere, în avans, de către persoana prejudiciată pe baza prețurilor de referință practicate pe piață de operatorii economici care desfășoară activități de închiriere autovehicule fără șofer cu plata anticipată a prestației contractate.”

9. După alineatul (2) al articolului 14 se introduce un nou alineat, alin. (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Valoarea despăgubirii pentru înlocuirea temporară a vehiculului avariat sau pentru acordarea despăgubirii pentru lipsa de folosință se stabilește prin documente justificative avându-se în vedere și prețurile de referință calculate conform art. 22.”

10. Alineatul (3) al articolului 14 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Valoarea despăgubirii aferente reparației vehiculului avariat se stabilește folosind sistemele de evaluare specializate sau prin documente fiscale emise în condițiile legii din care rezultă efectuarea reparației, avându-se în vedere și prețurile de referință pentru valoarea orei de manoperă calculate la nivel de județ, conform art. 22.”

11. După alineatul (3) al articolului 14 se introduc două noi alineate, alin. (3¹) și (3²), cu următorul cuprins:

„(3¹) Asigurătorii RCA și BAAR sunt obligați să preia pe site-urile proprii lista actualizată permanent, publicată de RAR, cu unitățile reparatoare auto, precum și cu activitățile pentru care acestea au primit autorizare;

(3²) Unităților reparatoare auto le revine obligația de a afișa și publica în mod explicit prețurile practicate pentru manoperă, la sedii, puncte de lucru și pe paginile proprii de web, după caz;”

12. După alineatul (2) al articolului 22 se introduc șase noi alineate, alin. (2¹) - (2⁶) cu următorul cuprins:

„(2¹) Prețurile de referință ale manoperei practicate în România pentru reparația vehiculelor sunt orientative, se calculează anual, la nivelul fiecărui județ, și se publică de către BAAR; prețurile de referință ale manoperei se calculează de către o societate cu expertiză recunoscută în domeniu, contractată de către BAAR, în urma selecției efectuate de o Comisie formată din câte un reprezentant al BAAR, al Asociației Producătorilor și Importatorilor de Automobile din România, al Facultății de Transporturi din cadrul Universității Politehnica din București, al Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, al A.S.F. și al Consiliului Concurenței.

(2²) Comisia menționată la alin. (2¹) are ca atribuții, pe lângă selecția societății care calculează prețurile de referință, și validarea metodologiei de calcul.

(2³) Procedura de selecție a societății menționate la alin. (2¹) se elaborează de către BAAR, cu avizul A.S.F. și al Consiliului Concurenței.

(2⁴) Colectarea datelor de la unitățile reparatoare auto cu privire la valoarea manoperei practicate de acestea este realizată de către RAR, iar informațiile centralizate vor fi transmise ulterior societății desemnate pentru calculul prețurilor de referință; în vederea realizării de analize, studii de piață, comparații de preț sau pentru îndeplinirea altor atribuții prevăzute de Legea concurenței nr. 21/1996, Consiliul Concurenței poate solicita RAR datele colectate de la unitățile reparatoare auto.

(2⁵) Prețurile de referință pentru înlocuirea temporară a vehiculului avariat sau pentru acordarea despăgubirii pentru lipsa de folosință sunt orientative și sunt calculate, anual, la nivel de județ, de societatea menționată la alin. (2¹), pe baza informațiilor colectate din piață de către aceasta, de la operatorii economici care desfășoară activități de închiriere autovehicule fără șofer cu plata anticipată a prestației contractate.

(2⁶) Asigurătorii RCA, BAAR, unitățile reparatoare auto și operatorii economici care desfășoară activități de închiriere autovehicule fără șofer cu plata anticipată a prestației contractate nu vor avea acces la informațiile colectate de către societatea menționată la alin. (2¹).”

13. Articolul 26 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 26. - Decontarea directă între asigurătorii RCA

(1) Decontarea directă se oferă obligatoriu de către asigurătorii RCA, cu menționarea expresă a tarifului aferent.

(2) Decontarea directă între asigurătorii RCA este aplicabilă la îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) accidentele auto se produc pe teritoriul României;
- b) vehiculele implicate în accidentele auto sunt înmatriculate/înregistrate în România;
- c) prejudiciile au rezultat în urma unui eveniment produs exclusiv între două vehicule;
- d) ambele vehicule implicate în accidentul auto au asigurare RCA valabilă la data evenimentului;
- e) din accident s-au produs prejudicii exclusiv vehiculelor;
- f) nu sunt incidente cazurile în care asigurătorul RCA nu acordă despăgubirea, astfel cum acestea sunt prevăzute la art. 12.

(3) În cazurile în care se îndeplinesc în mod cumulativ condițiile prevăzute la alin. (2) persoana prejudiciată avizează dauna la propriul asigurător RCA.

(4) Procedura de decontare directă este stabilită de către A.S.F. prin reglementări proprii ce pot avea în vedere inclusiv înființarea în cadrul BAAR a unei case de cliring.

(5) Prevederile alin. (3) nu aduc atingere dreptului persoanei prejudiciate în urma unui accident auto produs de un vehicul asigurat RCA de a exercita acțiunea directă împotriva asigurătorului RCA al persoanei vinovate de producerea accidentului auto, pentru recuperarea prejudiciului produs.

(6) Asigurătorul RCA al persoanei prejudiciate verifică valabilitatea asigurărilor RCA ale vehiculelor implicate în accident prin interogarea bazei de date cu asigurările obligatorii de răspundere civilă auto încheiate pe teritoriul României; rezultatul interogării este opozabil ambilor asigurători.

(7) În limitele despăgubirii achitate, asigurătorul RCA al persoanei prejudiciate este subrogat în toate drepturile acesteia împotriva asigurătorului RCA al persoanei vinovate de producerea prejudiciului.

(8) După efectuarea plății despăgubirilor de către asigurătorul RCA al persoanei prejudiciate, acesta notifică asigurătorul RCA al persoanei vinovate cu privire la sumele achitate prin intermediul unei cereri de rambursare; cererea de rambursare este însoțită de documentele pe baza cărora a fost stabilită răspunderea, s-a constatat întinderea daunelor, a fost cuantificat prejudiciul, de actul prin care a fost stabilit cuantumul despăgubirii și de dovada plății.

(9) În aplicarea dispozițiilor alin. (7) asigurătorul RCA al persoanei vinovate achită sumele datorate către asigurătorul RCA al persoanei prejudiciate în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data notificării cererii de rambursare prevăzute la alin. (8).

(10) Dacă asigurătorul RCA al persoanei vinovate nu își îndeplinește sau își îndeplinește defectuos obligația de plată cu depășirea termenului prevăzut la alin. (9), acesta datorează penalități de 0,2% pe zi de întârziere calculate la nivelul sumei de despăgubire datorate.

(11) Penalitățile prevăzute la alin. (10) se achită odată cu achitarea debitului principal asupra căruia acestea se aplică sau pot fi recuperate în procesul de executare silită prevăzut la alin. (12).

(12) Actul prin care asigurătorul RCA al persoanei prejudiciate a stabilit cuantumul despăgubirii și în baza căruia a efectuat plata constituie titlu de creanță; titlul de creanță cuprinde sumele datorate către asigurătorul RCA al persoanei prejudiciate și devine, la data scadenței prevăzute la alin. (9), titlu executoriu, în baza căruia asigurătorul RCA al persoanei prejudiciate are dreptul să pornească executarea silită pentru recuperarea creanței constatate prin titlu, conform dispozițiilor Codului de procedură civilă și prevederilor legale aplicabile înscrisurilor sub semnătură privată.

(13) În situația în care procedura de decontare directă stabilită prin reglementări proprii ale A.S.F prevăzută la alin. (4) prevede înființarea unei case de cliring, rambursarea sumelor datorate asigurătorului RCA al persoanei prejudiciate de către asigurătorul RCA al persoanei responsabile de producerea evenimentului se realizează prin intermediul acesteia.

(14) Pentru menținerea disponibilului casei de cliring, asigurătorii RCA rambursează BAAR sumele achitate de către acesta în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii solicitării.

14. La articolul 32 alineatul (2), după litera m) se introduc două litere noi, lit. n) și o), cu următorul cuprins:

„n) de a contracta societatea menționată la art. 22 în condițiile stabilite de prezentul act normativ și de a publica prețurile de referință calculate de către aceasta;

o) de casă de cliring, dacă procedura decontării directe prevăzute la art. 26 alin. (4) instituie această obligație.”

15. Alineatul (12) al articolului 32 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(12) A.S.F. exercită atribuții de supraveghere în ceea ce privește competențele BAAR prevăzute la alin. (2) lit. b) -o).”

16. După alineatul (2) al articolului 33 se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) Persoanele fizice și juridice rezidente în state terțe pot beneficia de garanția BAAR în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2) numai în baza unor acorduri de reciprocitate încheiate de BAAR cu organismele similare din statele respective, fără a aduce atingere prevederilor prezentei legi.”

17. După articolul 36 se introduce un nou articol, articolul 36¹, cu următorul cuprins:

„Art. 36¹ - Atribuții ale BAAR în calitate de casă de cliring

(1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor de casă de cliring, BAAR își constituie o structură proprie denumită Casă de cliring, finanțată prin contribuția tuturor membrilor.

(2) Disponibilul casei de cliring, nivelul contribuției inițiale și/sau contribuției variabile cât și modul de plată a acestora, se stabilesc prin reglementări ale A.S.F. la propunerea BAAR, astfel încât BAAR să își poată îndeplini în orice moment atribuțiile de casă de cliring.

(3) Pentru neplata la termen a sumelor convenite BAAR pentru finanțarea, administrarea și funcționarea casei de cliring se datorează dobânzi și penalități de întârziere, calculate în conformitate cu reglementările legale în vigoare, aplicabile la colectarea creanțelor bugetare; dobânzile și penalitățile plătite se virează în contul BAAR.

(4) Actul prin care se constată și se individualizează obligațiile unui asigurător de plată către BAAR, în calitate de casa de cliring constituie, potrivit legii, titlu de creanță; la data scadenței, titlul de creanță devine titlu executoriu, în baza căruia BAAR poate declanșa procedura silită de recuperare a creanțelor, conform dispozițiilor Codului de procedură civilă și a prevederilor legale aplicabile înscrisurilor sub semnătură privată.”

18. La articolul 37 alineatul (1), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„d) nerespectarea de către asigurătorii RCA a obligațiilor prevăzute la art. 5 alin. (1) și (2), art. 6 alin. (3), art. 11, art. 14, art. 18 alin. (1) și (6) - (12), art. 21 alin. (1) - (5), art. 23 alin. (1), art. 24 alin. (6) și art. 26 alin. (1), (9) - (11) și (14);”

19. La articolul 37 alineatul (1), litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) nerespectarea de către BAAR a prevederilor art. 32 alin. (2) lit. b) -o) și art. 32 alin. (3), (8) și (9);”

20. La articolul 37 alineatul (2), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) faptele asigurătorilor RCA prevăzute la alin. (1) lit. a), b), d), g), h) și i), cu avertisment scris sau, prin derogare de la prevederile art. 8 alin. (2) lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu amendă de la 50.000 lei la 5.000.000 lei;”

21. La articolul 37 alineatul (5), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) interzicerea temporară sau definitivă, totală sau parțială, a exercitării activității de asigurare pentru asigurarea obligatorie RCA;”

Art. II. - În termen de 30 de zile la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Autoritatea de Supraveghere Financiară modifică în mod corespunzător prevederile reglementărilor emise în aplicarea Legii nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, cu modificările și completările aduse prin prezenta ordonanță de urgență.

Art. III. - Actele și faptele juridice încheiate ori, după caz, săvârșite sau produse înainte de intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legea în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.

Art. IV. - Prezenta ordonanță de urgență se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării, cu excepția art. I pct. 18 - 20, care intră în vigoare la 10 zile de la publicare.